

Coreșpondența Română

APARE IN TOATE DILELE DE LUCRU

ABONAMENTE

LA

Coreșpondența Română

IN ȚARĂ

IN STREINĂTATE

Pe 12 luni 30 lei | Pe 12 luni 40 lei
 „ 6 „ 15 „ | „ 6 „ 20 „
 „ 3 „ 8 „ | „ 3 „ 10 „

TARIFUL ANUNȚURILOR

Pe paginile 7 și 8 linia 40 bani.

Pe celelalte pagini după învoială.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Bulevardul Elisabeta 117

INCĂ UN GLAS

«Telegraful Român», foaia metropoliei din Sibiu, se ocupă în fine și el de discuțiunile urmate în Parlamentul nostru asupra cestiunei naționale. Diarul metropolitului Miron Roman se interesează de o cam-dată în mod special de discursul rostit în Senat de d-l Dimitrie Sturdza și vorbește numai în mod incidental de aceea, pe care le-au rostit ministrii, răspunzând șefului partidului liberal-național. Pe de altă parte, el se folosește de acest prilej, ca să se apere, în mod oare-cât libaciū, pe sine și pe inspiratorii săi de acuzarea, care atât timp li s'a adus, că crează în potriua politicei naționale a Românilor de peste Carpați.

Lăsând de o parte toată partea discursului d-lui D. Sturdza, în care acesta așa de măestrit a aretat situațiunea dureroasă a fraților de dincolo, pomenita foaie vorbește numai despre partea finală a cuvântării șefului liberalilor, în care acesta a expus unele din cererile Românilor din Ungaria, și mai ales se ocupă de părerea expusă de d-l D. Sturdza asupra cestiunei relative la autonomia Ardealului. Asupra acestora stăruie în deosebi foaia metropolitului Miron Roman, pentru ca să declare în fine, că și el îmbrățișează acele revendicări. Ba, mai mult încă, „Telegraful Român» se angajează a socoti aceste cereri ca un *minimum* al cererilor, pe care Românii din Ungaria sunt îndreptățiți să le facă.

Intr'aceiași vreme însă, «Telegraful român» constată, că discursul d-lui Sturdza, care este ați cestiunea cea mai viu discutată printre Românii de dincolo, este socotită de membrii partidului național român drept un câștig de neasemuită însemnătate în politica dusă de acest partid, și se întreabă pentru ce, dacă discursul d-lui Sturdza este ast-fel glorificat, metropolitul Miron Roman a fost atât amar de vreme prezentat ca dușman al causei naționale? Ar fi poate lesne de răspuns la această întrebare, care constituie de altcum partea de apărare a metropolitului contra rechilor acuzării ce i-se aduc, ar fi lesne de răspuns, dicem, cu chiar discursul d-lui

Sturdza, la care diarul metropoliei din Sibiu se referă. Acest discurs cuprinde, între multe altele, și răspunsul clar și lămurit la întrebarea ce metropolitul Miron Roman pune în apărarea sa. E trist, dar răspunsul nu este în favoarea metropolitului. Poate că tocmai de aceea, foaia sa nu s'a încumetat să reproducă în întregime discursul și mai ales s'a ferit să citeze cuvintele referitoare la memorandumul dus Impăratului Austro-Ungariei.

Constatând însă aceasta, ardeana peste trecut și să lăsuțăm aceiași vreme de o parte și apărarea metropolitului Miron Roman, de la care să reținem, creștinește, numai partea bună a declarațiilor ce face acum: adevă că cea deja însemnată mai sus, că el acceptă cererile formulate în discursul d-lui Sturdza și că, înlăturând autonomia Ardealului, ca cestiune inoportună, el socotește acele cereri drepte, juste, mai mult chiar, ca constituind numai un minimum de revindicări drepte și întemeiate.

Făcând cuvenitele rezerve asupra cestiunei autonomiei Ardealului și observând că nimeni, și nici d-l Sturdza, nu s'a pronunțat asupra-î în mod așa de categoric, cum s'a rostit tot-deauna metropolitul din Sibiu, carea înlăturat-o cu totul, în vreme ce alții, și d-l Sturdza, au spus numai că ea n'ar ridica dificultăți, dacă Ungurii ar da alte garanții puternice și capabile de a asigura pe Români că, și altminteri, existența lor națională, individualitatea lor națională vor rămâne neatrinse în împărăția vecină,—ne place să constatăm că metropolitul Miron Roman face astă-đi declarațiuni destul de însemnătoare. El acceptă aproape toate revindicările Românilor. I-ar mai rămâne acum un pas încă de făcut, și anume pasul cel mai important: să intre în luptă pentru acele revindicări, să le susțină, să combată pentru dênsele. Dacă cu toții avem aceleași idei, dacă cu toții luptăm pentru aceleași drepturi, dacă toți avem de făcut aceleași revindicări,—cum îi place *Telegrafului român* să dică — să ne dăm mâna, pentru ca cu toții să luptăm aceiași luptă și cu aceiași bărbăție.

Mai departe apoi, foaia metropolitului din Sibiu face încă o declarație însemnată. Ea spune categoric, că nu înțelege pentru ce presa guvernamentală, și deci pentru ce ministrii, s'au supărat pe d-l Sturdza pentru cele rostite în senatul României, unde cum se știe acesta a cerut intervenția guvernului nostru în favoarea Românilor de dincolo. Cererile d-lui Sturdza sunt atât de drepte, spune *Telegraful român*, că ori-ce om politic al României, ori-ce guvern chiar al României le poate face, «fără să treacă peste granițele crite de dreptul popoarelor». Și ast-fel, chiar

partidul moderat, cel mai moderat de dincoto, despre care d-l Lahovari dicea că, de ar interveni d-sa dincolo, s'ar supăra cu drept cuvint pe d-sa, dă o desmintire actualului nostru guvern. Partidul național l'a desavuat pe d-l Lahovari: partidul moderat însuși vine de-l desavuează.

Curios lucru este, că și în privința aceasta ne întilnim cu *Telegraful român*. O adevărată surprindere.

Aparițiunea *Dreptăței* d-lui Mocsónyi devine pe toată ziua mai cu nerăbdare așteptată.

INTRE DOUË LUMI

Sunt în inima omenească porniri firești, adese-ori atât de puternice, încât nu poate să le cuprindă și să le măsoare nici chiar cel ce e stăpânit de ele. Simte numai, că trebuie neapărat să lucreze potrivit cu pornirea inimii lui, că alt-fel nu poate, dar nu e în stare să-și deeseamă — de ce.

Stăm uimiți, când vedem pe alții lucrând sub stăpânirea unor asemenea porniri: ni-e pare-că lucrarea lor nefirească, lipsită de rațiune.

Mulți vor fi fost cuprinși de simțimintul acesta, când au văduț mânia, cu care frații noștri din Sibiu s'au pronunțat asupra excursiunii făcute de câți-va studenți din Blaj sub conducerea profesorului Hosszu la Cluj.

De ce mânia aceasta?

Dându-ne seamă în toată liniștea, frații noștri din Sibiu au să se bucure, când ved, că concetățenii lor maghiari, nu numai sunt mai toleranți, ci încep chiar a se bucura și a-și mărturisii bucuria, că pot să vie în atingere socială cu Români, fie ei chiar și numai studenți. Numai așa, deprindându-se a petrece împreună, vor ajunge în cele din urmă Români și Maghiarii să se apropie și să se înțeleagă între dênșii.

Care e deci pornirea sufletească, care nu-î iartă să se bucure?

E temelia a toată buna simțire omenească: iubirea către părinți.

Părinții toți își iubesc copiii, și toți copiii își iubesc părinții, nu însă de o potrivă.

Sant copilul unui plugar, al unui învățator sătesc, al unui preot, al unui notar comunal, ori al unui meșteșugar serac, și tatăl meu își trage pâinea de la gură, nedreptățește pe frații mei și pe surorile mele și petrece ȗile de grea muncă și nopți de nedormire, ca să mă ție la școală și să mă scoată om mai ales «între ai noștri».

Am trecut prin școli, luptând cu multe și mari greutăți, am calificațiunea mea și pot să-mi dau seamă despre jertfele aduse de dragul meu tată și despre datorile ce mi se impun în urma acestor jertfe.

Mă întorc acasă, în satul meu, unde sunt frații mei și surorile mele, rudele mele, prietenii mei din copilărie,—o întreagă lume, care se bucură de mine și se simte mângăiată de gândul, că sunt «dintr'ăi noștri».

Să-și dea acum orîși-care om cu judecată seamă despre simțimentul, de care trebuie să fiu cuprins, când trec prin mijlocul lumii alături de vre-unul din acești iubiți ai mei.

Am știința mea, am hărnicia mea, am poate chiar și destoinicia neobicinuită, pentru care toți mă prețuiesc. Eu înse mă uit ca inima înțeleștată și la dreapta, și la stînga, ca să ved, dacă nu cum-va cine-va desprețuiește pe cei ce sunt alături de mine: nu vreau să fiu prețuit de oameni, care nu-î prețuiesc și pe dînsii.

Acesta e un simțiment omenesc, pe care toți trebuie să-l respecte!

În gândul Românilor de peste Carpați nu este pecat mai mare decît nesocotirea acestui simțiment, și nu are ce să măi caute în satul lui acela, care nu ține la ai săi chiar ca la sine. Nimeni nu-l mai primește în casă, nimeni nu mai vrea să-l vadă, nici chiar mort nu este iertat!

Aceia deci, care țin, ca Români să se apropie de Maghiari, n'au să facă începutul cu copiii de la școală, ci cu cei de acasă ai lor. Să fie d-l ministrul Hyeronimi cu purtare de grijă, ca Românul să nu măi fie insultat de dirigătorii, în fața cărora el stă tot deauna sfîit și cu căciula 'n mână; să se pîtrundă societatea maghiară de gândul, că oameni onorabili sunt toți cei ce-și agonisesc prin muncă onestă hrana de toate zilele și că datoriile familiare sunt în toate straturile societății acelea-și, dar poate măi simțite în cele de jos de cît în cele de sus, unde multe se uită în toial vieții rîsfățate.

Nu e legătură măi strînsă de cît cea înodată de suferințele comune, și Români mult afară din cale au suferit împreună. Nu e deci cu puțință, ca să lovești pe unul, fără-ca toți să simtă durerea,—o simt chiar și cei ce n'o mărturisesc.

Din acest simțiment de solidaritate a pornit mânia fraților noștri din Sibiu, care nu pot ierta nici unui Român pecatul de a se fi apropiat de Maghiari cîtă vreme «cei de acasă» sunt jigniți și cu ei în simțimentul lor de dignitate și în tot ceea ce le este scump.

«Lovește, — dice bărbatul adevărat, — dacă vreî, în mine, dar pe ai mei, care nu-ți pot răspunde, să nu-î atingi, căci îmi ies din sărute, îmi pierd bunul cumpăt și nu măi știu să erău pe nimeni!»

Și, în adevăr, nu se poate pentru omul cu simțiment de dignitate măi mare insultă de cît manifestările de stimă ale celor ce desprețuiesc pe cei măi de aproape ai lui.

Mulți dintre frații noștri de peste Carpați sunt, poate, prea susceptibili, când vorba e de clasa socială, din care au ieșit, ba le vor fi pîrînd unora chiar excentrici. Să-î lăsăm așa! E o mare nenorocire pentru dînsii, dar un mare noroc pentru poporul român, care de mult ar fi perit, dacă n'ar fi păstrat cu atîta sfințenie tradițiunile străbunilor de la Tîbru.

Dar nici că e numai aceasta!

Străin să fi de neamul românesc, tot trebuie să rîmăi uimit și cuprins de adînc respect, când îți dai seamă despre lupta purtată de Ardeleni în timpul celor din urmă două sute de ani.

Părăsit de nobilimea ieșită din mijlocul lui, părăsit timp îndelungat chiar de preoțimea lui,

apăsă atît de clasele privilegiate, cît și de guvern, neajutat de nimeni și condus numai de simțimentul depărtatei lui meniri, poporul acesta sîrac și încalt a mers cu neîndurată consecuență înainte și mereu înainte, fără ca cine-va să-l fi putut abate din cale, s'a ridicat, mereu s'a ridicat și s'a întins și s'a întărit. Cum ar fi cu puțință, ca clasa cultă română de peste Carpați, care e rezultatul acestei grele lucrări, să nu se închine în fața urzitorilor ei?

Și dacă e cine-va, care nu știe să respecte pe acest popor, să-și pună pază, dacă pace voințe și bună înțelegere.

Ioan Slavici.

Discursul d-lui M. Balș

Chestia Națională în Cameră

Și atunci când mă uit la viitor nu pot fi fără de mare îngrijire, tocmai din cauza situațiunei nesuferite ce s'a creat măi ales Românilor din Ungaria și Transilvania a cărora aspirațiunei naționale sunt atît de asuprite. Aceste lupte a românilor pentru naționalitatea lor nu e nouă, o știu dar că a luat măi ales în aceste din urmă vremuri proporțiunei înspăimîntătoare care nu ne pot lăsa indiferenți pe noi români din regat. Pentru noi această chestiune domină toate celelalte chestiuni, căci este o chestiune de existență națională. (Aplause).

Regatul român este inconjurat în toate părțile de state mari în cari înse locuiește o populațiune română măi tot atît de mare cît aceea care locuiește în regatul român. Că aceste populațiuni române să păstreze caracterul lor istoric, național, limba și religiunea lor, nu este pentru noi numai o afacere de simpatie care să o avem pentru acele populațiuni, ci este pentru noi o chestiune etnică și politică. (Apl.) Dacă încercările cari se fac de unguri de a desnaționaliza aceste populațiuni și a face din trei milioane de Români trei milioane de maghiari; dacă încercările făcute de Ruși, Serbi și alte neamuri de a desnaționaliza Români și de a face din 3 milioane de Români 3 milioane de slavii, dacă din aceste încercări ar reuși, neapărat că aceasta pentru noi Români din regat ar fi o lovitură de moarte ce s'ar da existenței noastre naționale.

Perduți în oceanul slavismului, această primă exterminățiune a neamului românesc afară din hotarele noastre ar fi urmată de o altă încercare tot atît de fatală nouă, aceea de a face să dispară măi nainte regatul român politicește și apoi a desnaționaliza locuitoriul acestui regat și cît de mare ar fi rezistența ce o vom pute opune acestor încercări, ea va fi neapărat mult slăbită prin pierderea românilor ce inconjurați și protegeau neamul românesc din regatul Român.

Și atunci întreaga operă făcută de strămoșii noștri continuată cu atîta stăruință și înțelepciune de generațiunile venite în urmă, s'ar distruge și întreaga încercare făcută de puteri de a avea aci la gurile Dunărei un stat modern cu misiunea de a menține o ordine de lucruri cari să dea satisfacțiune tuturor intereselor Europei civilizate — s'ar distruge. (Aplause).

Noi, d-lor, am îndeplinit cu sfințenie misiunea noastră, căci ori-ce s'ar dice în privința poporului Român, este un lucru cert, că el a dovedit un tact politic, cunoștința politică, aprobată de toate puterile și care ne au ajutat să ocupăm locul politic

care îl avem astăzi în Europa. Dacă este așa, și nimeni nu o tăgăduiește, suntem în drept de a ne îngriji de ceea-ce vedem că se petrece în prejuriul nostru, măi ales că această situațiune se prelungește, cu atît ea devine măi amenințătoare, și suntem în drept și datorii chiar de a atrage atențiunea acelor puteri, care au acela interes ca noi pentru pace și pentru menținere a statutului quo, asupra unei situațiuni, care nu provine din vina noastră, ci din șovinismul unui popor care în lupta sa cu naționalitățile nemaghiare a pornit o furtună care nu ști unde va merge și ale cărei fapte politice nimeni nu le poate prevedea (aplause).

Lupta naționalităților, provocată în Ungaria prin încercările ungarilor în Ungaria de a desnaționaliza măi întăiu populațiunea română, continuată apoi și în contra celor-lalte populațiuni nemaghiare, abia a început. Cu toate persecuțiunile, cu toate legile excepționale, cu toate actele barbare și nedemne de secolul în care trăim, rezistența devine tot măi aprigă și nu știu care va fi sfîrșitul acestor lupte și unde vor ajunge lucrurile, când aceste nenorocite popoare vor simți cuțitul la os (aplause).

Se înțelege bine că o asemenea situațiune amenințătoare pentru interesele neamului nostru nu poate neapărat să mărească și să întărească simpatiile poporului român pentru Austro-Ungaria; și pentru o direcțiune politică care o recunosc că în origina ei a fost bună, că era menită a ne procura la timp de nevoie un sprijin puternic, dar ale cărei consecințe imediate sunt persecuțiunile fraților noștri. De aceste lupte, aceste agitațiuni pot avea și al urmări politice și măi grave.

Ea va pune pe Austro-Ungaria la un moment dat în neputință să dispue de acele forțe de care ar putea dispune în timp normal, dar mișcările sale n'ar fi împedicate prin existența acestei chestiuni.

Cine nu vede atunci că nu numai interesele acestei țeri, care este la periferia, dacă măi pîrîm, a Europei civilizate, și care este cea dintăiu și cea măi mult espusă, sunt foarte amenințate dar că întreaga politică a acelor puteri, ale căror sfaturi politice le-am urmărit până acum tocmai în nădăjdea unui sprijin în viitor și cu ale căror sfaturi politice am fi dorit să urmăim și înainte, devine foarte discutabilă și folosul ce am putea trage noi din această alianță devine foarte problematică? Era prin un mare natural și de un mare interes patriotic pentru noi, de a da celor dintăiu țipătul alianței și de a arăta puterilor amice primejd situațiunei de față, în cît să nu fi expuse la surprinderă displăcută la un moment dat.

Avem în adevăr cel măi mare interes ca chestiunea Românilor să fie bine cunoscută de toate puterile ast-fel precum ea presintă în realitate iar nu precum o presintă presa maghiară.

Nu este vorba de drepturile ab antiquo a Transilvaniei, nu este vorba de revendicări, am avea noi de făcut, nici de amestecul guvernului nostru în afacerile altui stat neatîrnat. Pun la o parte și sentimentele ce avem și trebuie să avem pentru neamul nostru afară din hotarele noastre. Aci este vorba de o chestiune care ne interesează pe noi ca stat și ca națiune și nu numai pe noi, ci și pe toate acele puteri care au ca noi aceleași interese a menține pacea, despre care se vorbește în mesagiu, și ca

și interese a se menține acel statu-quo politic care este sprijinul nostru cel mai puternic.

De aci provine marea îngrijire ce se manifestă în opinia publică a țării și este bine ca să fie cunoscută și peste hotarele noastre.

De aceea eu cred că bine au făcut, patriotic și lucrat acei care au ridicat vocea lor și în Senat și în Cameră (aplaude) de au arătat telerile lor.

Nu pentru a crea guvernului dificultăți, nu pentru a-l face răspunzător de o stare de lucruri de care întru nimic nu e vinovat, nu pentru aceasta am luat noi cuvântul.

Puțin importă, dacă va răspunde guvernul, și cum va răspunde, căci ori ce se va petrece, în zilele lor de Român, știu că ei nu vor putea să vorbească de cât cum au făcut-o.

Altă răspundere au miniștrii de cât o am eu când vorbesc depe această tribună. Ceea ce aș dori, ceea ce aș fi fericit dacă aș putea reuși, este, că cuvintele noastre, care exprimă durerea întru evenimentele ce se petrec în Ungaria și în țara noastră pentru viitor, să pătrundă peste hotarele acestei țări și să ajungă la urechile acelor care dacă au în adevăr același interese ca și noi, au și puterea să ceară de la aliații lor desăvârșirea pașnică și dreaptă a acestei chestiuni. (aplaude).

ȘTIRI DIN STRĂINĂTATE

AUSTRO-UNGARIA

Deputațiunea militară prusiană sosită la Viena a condus conducerea colonelului general von Loe a căruia arhiducelui Albrecht bastonul de mare, ce împăratul Wilhelm I l-a conferit. Delegațiunea a fost primită și de Împăratul.

— Gazeta oficială din Praga, arătând conexiunea ce în mod neîndoios există între asasinarea lui Mrwa și abuzul sistematic la care se deosebește în limbajul și în scrierile lor tinerele generațiuni politice, invită pe patrioții să intervină pentru a înălța morala publică, să refacă gramul politic și să facă o alegere bună de reprezentanți ai poporului. În cazul contrariu, se simți nevoie d'a recurge la alte măsuri pentru a restabili bunul renume al Bohemiei.

— *Pester Lloyd* desminte șvonurile despre o tinsă crasă ministerială în Ungaria.

— Dietele din Bohemia, Carniolia și Silesia au deschis. În Dieta Bohemiei, tinerii-cehi depus o moțiune pentru desființarea măsurilor excepționale pentru Praga.

BRASILIA

O depeșă din Rio-de-Janeiro anunță că s'au dus 5 decesuri de friguri galbene. Bombardarea a făcut mai multe victime. Poșta este cu deservire năucită, magazinele sunt închise.

BULGARIA

În ukaz princiar prorogă sesiunea Camerei la Marțea viitoare.

— Ziarul *Swoboda* dice că chestiunea susținută la Cameră în privința ridicării unui monument lui Alexandru I-iu a fost rezolvată în sensul unei subscrierii naționale. Guvernul se gata să ajază a institui comitete în fie-care oraș cu sarcinarea să adune ofrandele. Monumentul va fi prezentat pe prinț călare și va fi ridicat pe locul lui Alexandru, în fața palatului.

FRANȚA

Cu ocaziunea procesului lui Vaillant, hotărât în Ianuarie, s'au dat ordine severe pentru ca să nu se publice dinnainte lista juraților.

Le Temps dice, că Vaillant va fi acusat de încercare de omor și de distrugere de edificii publice.

— O depeșă sosită din Angoulême anunță, relativ la procesul resvrătorilor de la Aigues-Mortes, că acusatul Buffat recunoaște, că a rănit pe un italian cu pietre și îi pare foarte rău de acest fapt, însă atunci era beat.

Căpitanul jandarmeriei povestește că mulțimea, cu toate silințele jandarmilor, asedia casele unde se refugiaseră Italienii, spărgând geamurile și stricând acoperișurile. A doua zi, pe când Italienii răniți erau conduși de jandarmi la Aigues-Mortes, au fost atacați cu ciomege de o bandă și au fost omorâți.

Preotul din Aigues-Mortes povestește și el o scenă sângeroasă. Lucrătorii erau într'o stare de exaltație foarte mare. Aceste depuneri au produs o vie impresie.

— O depeșă din Ajaccio spune, că doi italieni bănuți de spionaj au fost arestați la Bonifacio.

— Consiliul de miniștri a hotărât în mod definitiv condițiunile, cu care ar fi cu putință de a se asigura relațiunile comerciale cu Spania, tratativele cu Spania trebuind să fie neapărat încheiate astăzi.

GERMANIA

Norddeutsche Zeitung anunță că d-l de Bülow va pleca în curând la București, unde va prezenta scrisorile sale de rechemare.

— *Gazeta de Colonia* anunță, că misiunea guvernului la Kamerun a fost jefuită de poliștiți revoltați. Insa echipapiul corăbiei de război germană «Hyaen» a luat-o sub apărarea sa.

— O depeșă din Berlin anunță, că schimbul cuponului rentei italiene cu scadența la 1 Ianuarie 1894, este fixată la 8 mărci 75 la sută.

GRECIA

Un cartuș cu dinamită a făcut explozie erii noapte în casa unui bancher foarte bogat din Atena, cu numele Syngros. Vinovații nu sunt încă cunoscuți. Atentatul acesta a produs o vie emoțiune.

MUNTENEGRU

Albanezii, rupând orî-ce relație cu Muntenegrenii și pregătind nouă agresiuni, guvernul Muntenegrului a cerut Porții să ia măsuri eficace pentru a evita complicări.

OLANDA

Se depeșează din Amsterdam, că mai mulți indiviși fără de lucru au făcut erii o manifestație înaintea palatului regal. Poliția a întrebuițat armele, pentru ca să imprăștie mulțimea. Sunt câți-va răniți.

SPANIA

Din Mellila sosesc vești că Araaf a predat mareșalului spaniol Campos pe principalii șefi ai insurgenților din Riff, Mareșalul, judecând că Sultanul trebuie să-i pedepsească, a trimis prișinierii la Tanger.

— Mareșalul Martinez Campos a fost numit ambasador extraordinar pentru a trata cu Sultanul Marocului; el va conserva în același timp comanda armatei.

RUSIA

Se asigură că d. Manassein, ministrul justiției, are intențiunea să-și dea demisia. El va fi înlocuit cu d. Muravioff, secretarul consiliului de Stat.

Banca imperiului a redus pentru St. Petersburg, la 4½ % cursul scontului pentru polițele cu scadența de 6 Luni.

SERBIA

Șeful de secțiune Milosanovic a plecat la Viena cu nouă instrucțiuni.

— Regele a iscălit proiectul de lege pentru modificarea Băncii naționale.

TURBURARILE în SICILIA

Din Caltanissetta ni se depeșează, că Procurorul și judecătorii de instrucție continuă cu ancheta asupra disordinelor din Volguanera de la 25 Decembrie. Eforia publică a găsit cea mai mare parte din obiectele furate. S'au făcut vr'o 30 arestări, între care și autorii incendiurilor și jafurilor.

Din inițiativa păfectului, Consiliul comunal s'a întrunit erii pentru a îngriji de restabilirea administrației. Biuroul acciselor este deja restabilit. Valguanera își reia aspectul ordinar. Linștea și încrederea revin.

— Din Lercara se depeșează «Agenției Române», că Președinții societăților uvriere au telegrafiat d-lui Crispi pentru a-i arăta simpatia ce deșteaptă intervenirea guvernului în favoarea claselor lucrătoare.

Ei adaogă, că au o deplină încredere în patriotismul primului ministru pentru a scăpa populațiunile de tirăniile locale și să le dea voie să se presinte unite și compacte înaintea inamicului sfrăin, care ar voi să strice unitatea patriei prin disordinile ce provoacă în Sicilia.

CRONICA

Azi M. S. Regina împlinește 50 de ani. Un Te-Deum s'a oficiat cu această ocazie la Metropolie, de către I. P. S. S. Mitropolitul primat, în prezența autorităților civile și militare.

Registre de înscriere sunt deschise la palat Consiliul de miniștri a trimis M. S. Reginei la Monrepos o depeșă de felicitare.

Astăzi, Vineri 17 Decembre, marele Gladstone împlinește 84 de ani. Lumea întreagă nu poate să-și dorească de cât cei mulți înainte pentru realizarea mărețului său ideal liberal.

În urma întrunirilor convocate de comitetul național studentesc, la cari au participat comitetele Ligei, diariștii și numeroase persoane marcante din toate partidele politice, s'au luat următoarele hotăriri:

1 Organizarea meetingurilor și a manifestațiunilor de protestare pentru procesul Memorandului, care vor avea loc la 9 Ianuarie și stil vechiu și cere rămân în sarcina comitetului național studentesc.

2 Se formează un comitet de cetățeni pentru strîngerea de fonduri, în acest scop s'a hotărât a se da și un bal, care va avea loc în primele zile ale lunii Ianuarie.

Luni va sosi în țară corpul generalului Cernat.

ARDEALUL

V

Redeșteptarea națională

(Urmare)

Isbucnind puțin în urmă atât războiul cu Turcii, cât și revoluțiunea franceză, nobilimea maghiară profită ear de strimtorările Dinastiei și amenință mereu, ca să stoarcă concesiuni.

În același timp însă clasa cultă română, care se produsese în timpul celor din urmă decenii, deși încă de tot mică, vedând hotărârea poporului, se îmbărbătează și, în frunte cu Episcopii Ioan Bob (greco-catolic) și Gherasim Adamovici (greco-oriental) prezintă, consecvență firească a mișcării de la 1784, o petițiune, prin care cer, ca Românii din Ardeal să fie reintegrați în drepturile lor și recunoscuți drept a patra națiune, egal îndreptățită cu Maghiarii, Sașii și Sécuii 1).

1) Cu această petițiune, cunoscută sub numele „*Supplex Libellus*“, se începe o fază nouă în istoriografia privitoare la Români. — Nimeni nu pusese mai înainte la îndoială originea romanică a Românilor, nimeni nu făcuse încercarea de a dovedi, că Românii nu sunt urmașii Dacilor și ai legionarilor romani și cei mai vechi pământenți în Ardeal. La începutul secolului XVI., după-ce codicele lui Verböczy fusese pus în aplicare, și în ajunul creării „Aprobatorului“, având nobilimea nevoie de titluri pentru aspirarea Românilor, un chronicar al Ungariei, *Antonius Verantius*, a dis, ce-i drept, vorbind despre Români: „nulla illis libertas, ulla nobilitas, nullum proprium jus etc.“ El însă n'a făcut încercarea de a-și dovedi ceea ce dicea, fiind că se știa, că el nu are dreptate și tot mai erau în Ardeal nobilii români, dintre care mulți au fost asimilați cu nobilimea ungară prin diplome de ale Regilor ori ale Principilor. Tradițiunea vechelor drepturi și libertăți s'a păstrat la Români întocmai ca la Sécui, și în timpul Impărătesei Maria Theresia nu se îndoia nimeni despre drepturile de revindicare ale Românilor.

Ast-fel și „militarisarea“ iobagilor erariali era considerată atât de Curtea din Viena, cât și de Români ei înșiși drept o restituire a drepturilor de odinioară. — Și dacă ast-fel era, nu mai încăpea îndoială, că mai curând ori mai târziu va trebui să li se facă și celorlalți iobagi dreptatea ce li se făcuse celor erariali. Nobilimea își dă prin urmare silința de a dovedi, că Românii nu sunt urmașii coloniștilor romani, că sunt veniți mai târziu în țară și că n'au avut nici odată drepturi în Ardeal. Ast-fel se începe o zeloasă lucrare literară asupra Românilor. Lucrarea aceasta o încep Maghiarii ei înșiși; de oare-ce însă interesul era de a convinge pe cei ce nu cunoșteau din destul istoria Ardealului și mai ales pe Germanii, care aveau glas hotărâtor la Curtea Impăratului Iosif II., campania pentru această falsificare a istoriei a fost purtată, în afară, prin Sașii, care erau și ei interesați în cauză și aveau oameni mai capabili de cât Maghiarii.

Încă în anul 1781 un judecător, *Franz Josef Sulzer*, publică la Viena sub titlul „*Geschichte des Transalpinischen Daciens*“, o lucrare în trei volume și pune (Band II. I Absch. — §. 104—114) la îndoială originea romanică a Românilor. — Trei ani în urmă, un erudit sas, *Ios. Carol Eder*, publică la Cluj și la Sibiu, cu anotațiuni și cu observațiuni lucrarea lui Martin de Felmér „*Prima Lincae Historiae Transilvan*“. Nota cea mai caracteristică a acestei lucrări este, că autorul vorbește (§. 120—125) despre „*Gyula Daciae Praefectus*“, deși trebuia neapărat să știe, că Julia n'a fost „*praefectus*“, ci Domnitor independent, și n'a stăpânit Dacia, ci nu mai o mică parte din actualul Ardeal. În fața încercărilor de felul acesta, care erau foarte numeroase, Românii resumă în „*Supplex Libellus*“ toate dovezile atânci cunoscute despre vechile lor drepturi în Ardeal.

Tot în anul acela Eder publică dar „*De initiis iu-*

Nobilitatea respinge cererea aceasta, dar aducându-și aminte de cele petrecute la 1784, votează în dieta de la 1791 o lege (Art. 60), în virtutea căreia religiunea greco-orientală n'are să mai fie considerată ca tolerată numai, ca după „*Approbatas Constitutiones*“, ci ca egal îndreptățită cu celelalte.

Nu-i vorba, spre a zădărnici efectele practice ale acestei mari revindicări, nobilimea Maghiară profită de războaiele cu Franța și face ca după moartea lui Gherasim Adamovici (1796) Curtea din Viena să lase Episcopia Sibiiului vacantă. Abia după pacea de la Viena, în anul 1810, scaunul de 14 ani vacant e ocupat de *Ioan Moga*, primul Român în acest scaun.

După căderea lui Napoleon Bonaparte, curtea din Viena intră în curentul reacționar reprezentat de Metternich, și nobilimea maghiară poate să dea frâu liber pornirilor ei.

Tocmai acesta e însă și timpul, în care se deșteaptă conștiința națională a popoarelor din Austria.

În deosebire Românii se sporesc în proporțiuni în adevăr uimitoare, primesc cu aviditate cultura apuseană și se organizează.

Profitând de dreptul de migrațiune liberă, iobăgimea nu mai rămâne îngrămadită în văile strâmte, ci se risipește mai ales spre șesurile mănoase, unde și condițiunile sunt mai priincioase pentru muncitorii agricoli. Ast-fel, ajungând la o mai bună stare economică, Românii nu numai ocupă un teritoriu mai întins, ci devin tot-odată mai compacti.

ribusque primævis Saxonum Transsilvanorum Commentatio“ (Viena, 1792), și expune dovezile, din care rezultă, că în „fundul regiului“ numai Sașii au drepturi. În același timp publică în limba maghiară o scriere populară, pe care la 1796 o reeditează în limba germană sub titlul: „*Erste Anleitung zur Kenntniz von Siebenbürgen*“. La pg. 47 a acestei cărți Eder afirmă, că după-ce Impăratul Aurelian a retras legiunile din Dacia, n'au rămas în Ardeal de cât puține elemente romane, care nu puteau să constituie un popor, și că masele române sunt venite cu mult mai târziu de cât Sașii în Ardeal.

— Pornind din această idee emisă de Eder, susținătorii cauzei nobilitare, ajutați și de unii dintre scriitorii slavii, cărora le venea bine să socotească pe Români între popoarele de origine slavonască, au produs o întreagă literatură pentru falsificarea celor mai neîndoioase fapte istorice. Ca să o poată face aceasta, ei au trebuit să înlătureze pe vechii chronicari, între care mai ales „*Anonimul*“ și Bonfiniu, și să răstălmăcească documentele păstrate până în zilele noastre. Întreagă această lucrare e resumată în „*Romänische Studien*“, scriere publicată de *Robert Rösler* în anul 1871 (Leipzig, Dunker und Humblot). Părerea, acum învechită, a lui Rösler este, că poporul român nu s'a produs în Carpați, ci în Balcani, și a trecut apoi Dunărea cam prin secolele XII și XIII. (pg. 139). De oare-ce din timpul năvălirilor făcute de Pacinați și de Cumanii nu s'au păstrat știri privitoare la Ardeal, scrierea lui Rösler a produs chiar și asupra Românilor o impresiune atât de adâncă, în cât ei n'au mai stăruit de cât cu oare-care rezervă asupra acestui timp. În anul 1880 însă un slavist, *Ios. Lav. Pič*, publică „*Abstammung der Rumänen*“ (Leipzig, Dunker und Humblot), în care frânge toată argumentațiunea lui Rösler în ceea-ce privește originea balcanică a Românilor din Carpați și lămurește pozițiunea Kenezatelor românești. — Anul următor apare apoi în Innsbruck o altă scriere însemnată, „*Die Romänischen Landschaften des Roemischen Reiches*“, de Dr. Iul. Jung, și în anul 1887 „*Römer și Romanen in den Donauländern*“ de același autor, a adevărată cămoară de dovedii pentru susținerea drepturilor de revindicare ale Românilor. E de sine înțeles, că această silință de a falsifica istoria a avut pentru istorie folosul, pe care alchimia l'a avut pentru chimie, fiind-că a scos la iveală multe fapte istorice, care altfel ar fi rămas, poate, necunoscute.

În același timp regimentele românești disting pe câmpurile de război, Românii câștigă reputațiunea de cei mai disciplinați și mai siguri soldați ai Monarhiei și mulți dintre dânsii înaintează în rangurile armatei. Ast-fel umblând prin țări străine și comparându-se ei și-și pe sine cu alții, ei se întăresc în conștiința marilor lor destoinicii naționale.

Avântul cultural, în sfârșit, deșteptat odată timpul lui Inocențiu Klein, crește spre sfârșitul secolului trecut și cuprinde cercuri din ce în ce mai largi. Școlile secundare, mai ales cele germane, se umplu încetul cu încetul de tineri români, și clasa cultă română, care la 1791 e de tot mică, se sporește din an în an și se considează sub conducerea bărbatilor formați la Viena și la Roma. În ultimul deceniu al secolului trecut și în primul deceniu al secolului actual, deci în timpul revoluțiunii franceze se întemeiază la Blăși, după modele germane și italiene literatura didactică română, fac primele studii asupra latinității limbii române și primele încercări de a înlocui literatură chirilică cu cele latine. Petru Maior scrie istoria colonizării romane în Dacia, ear G. Sinaduna la Roma și la Viena un vast material documentar pentru istoria Românilor. Pentru propagarea culturii ast-fel adoptate se înființează apoi an cu an școli, care sunt din ce în ce mai pline. Ast-fel clasa cultă română devine curând destul de numeroasă, pentru ca să poată susține o mișcare politică și literară, și în anul 1838 se înființează o foaie politică, „*Gazeta Transilvaniei*“ și una literară „*Foaia pentru inimă și literatură*“.

Și această societate cultă română era fără îndoială cea mai democratică și mai națională din Europa, tot oameni ieșiți din masele poporului și legați prin sânge și prin interese de popor.

O însemnată parte din acești oameni cu o cultură apuseană trece apoi Carpații, în Moldova și Muntenia, ca să propage și acolo spiritul național și tendințele democratice, conștiința latinității și înclinarea spre cultura apuseană. Susținătorii primelor școli românești în acele țări bisantinizate, primii învățători ai tinerii care și au urmat apoi studiile în țările apuseane mai ales în Franța.

Ear nobilimea maghiară nu putea să mai înfrunze acest avânt de deșteptare națională; aceea era ei întreagă s'a îndreptat contra adevăratei clase culte, compuse mai ales din preoți și învățători, care se bucurau de încrederea oamenilor a poporului. În același timp însă ura nobilimii se îndreptă și asupra „*Camarilei*“ din Viena care favoriza pe Români în silințele lor de dezvoltare culturală.

În ajunul revoluțiunii de la 1848 nobilimea maghiară ajunge, în sfârșit, la convingerea că nu va mai pute să-și țină pe iobagii sprijiniți de Curtea împărătească în starea de până aceluia. Ea face dar o opintire desnădăjduită, ca să răstălmăcească drepturile Coroanei în ceea ce privește afacerile interne ale țării ce au stat odinioară sub Coroana Ungariei. Ca tot-deauna, ea se aliază și acum cu dușmanii Casei de Austria fiind-că aceștia erau de astă-dată susținătorii principiilor democratice, nobilii maghiari, cei reacționarii dintre toți nobilii din Europa ivesc fără de sfârșit în primul plan al mișcării democratice. În anul 1848 dieta decretează înființarea iobăgiei și proclamă principiile de libertate, dreptate și frățietate; în același timp creează o lege electorală, în urma căreia tot

ilmea rămâne stăpâna situațiunii și a bugetului, mai ales a bugetului.

Nu însă și în Ardeal, unde în practica constituțională conducerea afacerilor trebuia neaerată să treacă la Români.

De aceea de odată cu principiile de egalitate reptate și frățietate se decretoază și desființarea nareului Principat al Transilvaniei, adică contonirea «*părților transilvănene*» în Ungaria, de are în toate timpurile au fost despărțite.

Românii ridică într'o mare adunare ținută 3/15 Maiu 1848) la Blășiū protest sârbătorese ontra tuturor actelor sâvârșite de guvernul revoluționar și hotărăesc să iee armele pentru apărarea Tronului și a patriei și pentru susținerea egalității.

Ast-fel în revoluțiunea de la 1848—49 Românii s'au luptat alătura cu trupele împărăști, sub conducerea mai multor «*Tribuni*», dintre care cel mai însemnat e conducătorul «*Molot*», tinerul avocat *Avram Iancu*, și ear s'au repetat scenele fioroase de la 1784.

În timpul acestei revoluțiuni se ivesc *Cazacii* prima dată în Ardeal, intrând pe drumul tuturor ăvălitorilor, parte prin țara Bârsei, parte pe la acobeni.

Consequențele capitulațiunii de la *Vilagos* au est pentru Români cele mai binecuvintate, și timp de un pătrar de secol, până la 1875, omânii au făcut progrese culturale în adevăr imitoare.

Ce-i drept, după înăbușirea răscoalei maghiare eședintele constituționale au fost înlăturate, ur pentru Românii atât de asupriți mai nainte osolutismul monarchiei austriace a fost un timp e liberă dezvoltare, și conduși de Episcopii și urmă de Mitropoliții *Andreiū Saguna* (greco-iental) și *Alexandru Sterca-Suluț* (greco-calic) Românii au câștigat pozițiuni, pe care abia stă-și știu să le prețuiască.

(Va urma).

TATAL

După Björnson

Omul, despre care avem să povestim, era el mai vrednic om din întreg ținutul; numele i era Thord Oeveraas. Intr'o ăi el sta în unelarie la preotul; era sumeț și de o sârătorească serioșitate.

«Mi s'a născut un băiat, ăise el, și voi să-l otez».

— Ce nume vrei să-i dai?

— Finn, cum îi ăice tatălui meu.

— Și cine sunt cumetrii?

El a înșirat numele bărbaților și femeilor elor mai bine vădute din sat, care cu toții parțineau familiei tatălui său.

— Mai ai să mi-spuī ceva? îi ăise preotul tându-se la dânsul.

Țăranul stătu tăcut un moment.

— Mi-ar plăcea să-l botez numai pentru ne, ăise el.

— Vrei să ăici, că l'ai boteza într'o ăi din ărsul săptămânii?

— Sâmbăta viitoare, la ora 12 din ăi.

— Alt-ceva mai vrei? întrebă preotul.

— Nu mai știu alt-ceva.

Omul își învârtea pălăria în mână, ca și când ar vrea să plece.

Preotul se ridică.

— Să-ți urez și eū ceva pentru drum, ăise

dânsul îndreptându-se spre Thord, și luându-l de mână îl privi drept în ochi, și-i ăise: Să dea Dumneșeū să-ți fie copilul spre noroc!

Șaispeșede ani după această ăi, Thord earăș se găsea în casa preotului.

— Știi că te ăii bine, Thord, ăise preotul, căruia i se părea că țăranul de loc nu se schimbase.

— Nicī nu am griji, răsponse Thord.

Părintele tăcea. După puțină zăbavă întrebă însă: Ce ai de gând în astă-seară?

— În seara asta am venit pentru fiu-meū, care o să fie confirmat*) mâne.

— Știi că e un vrednic băiat!

— Nu vream să vă plătesc taxa cuvenită până nu știu ce loc o să aibă la biserică.

— L'am pus cel d'intăi.

— Acum sunt sigur, — poftim șede taleri pentru dumneavoaștră.

— Mai dorești alt-ceva? întrebă preotul uitându-se la Thord.

— Nu mai vreau nimic. Thord plecă.

Trecuseră încă opt ani; în pragul cancelariei preotului era o mare gălăgie; veniseră o mulțime de bărbați, în cap cu Thord.

Preotul privind i, recunoscu numai de cât pe Thord.

— Astă-ăi ai venit cu o numeroasă suită.

— Voi să anunț pe fiul meu că vrea să se însoare cu Karen Storliden, fica lui Gudmund, care și el e aici.

— Dânsa e cea mai bogată fată din împrejurime!

— Așa se ăice, răsponse țăranul îndreptându-și pērul în sus, cu mâna.

Preotul a rămas gânditor cătă-va vreme, fără a ăice o vorbă; apoi înscrise numele în cărțile sale, și oamenii iscăliă.

Thord puse trei taleri pe masă.

— Numai unul mi-se cuvine, ăise preotul.

— Știi ce ăi se cuvine, dar e singurul meu copil — mi-ar plăcea să facem o bună ispravă. După această lămurire, preotul luă banii. Astă-ăi ești deja pentru a treia oară la mine Thord.

«Acuma am și terminat cu el», răsponse Thord încheiându-și punga; ăise o sănătate bună, și plecă. Ceilalți îl urmau încetinel.

Peste cinci-spre-șede ăile, pe o vreme liniștită, vâsleau tatăl și cu fiul pe mare, cu gândul de a merge la Storlidenști, spre a se înțelege asupra nunții.

«Lavița par-că nu e bine înșepenită sub mine», ăise fiul careținea cârmă, ridicându-se ca s'o așeze bine. La minut scândura alunecă; el căută înprejurul său cu mâinile ca să se agațe de ceva, dă un țipăt, și se rostogolește în apă.

— Apucăte de lopată! strigă tatăl său întinșându-l lopata.

Dar fiul, după ce se 'ntinsese de căte-va orī s'o apuce, l-a apucat șgârciul la mâini.

— Stăi, așteaptă! strigă tatăl vîslind spre dânsul.

Dar fiul se rostogolește pe spate, aruncă o lungă privire spre tatăl său, și — se cufundă.

Thord nu putea să-și creadă ochilor. Se oprește în loc cu luntrea, și fixează locul unde dispăruse fiul său, așteptând parcă, să-l vadă cum se ridică earăș. Numai niște buburuze se ridică, apoi alte buburuze, și în urmă una

*) Sinonim cu miruitul în biserică ortodoxă.

mare de tot, care plesnește — și marea earăș se întinde ca o oglindă. Trei ăile și trei noșți de-a rîndul au vădut oamenii pe tată tot vîslind pe același petec de apă, fără să mănince și fără să doarmă; el căuta pe fiul său. Abia a treia ăi în zori l-a gășit, și singur l-a dus peste dealuri pân'acasă.

Poate să fi trecut ca un an de la acea ăi. Intr'o seară de toamnă, preotul aude că cineva îi pipăe ușa pe dinafară, căutând cleanța cu mâna. El deschide ușa; în casă intră un om înalt, slab, cam încovoiat spre înainte, având pērul alb. S'a uitat lung la el preotul, până abia l'a cunoscut. Era Thord.

— Viī așa de târșiu? ăise preotul apropiindu-se în fața lui.

— Din nenorocire, viū târșiu, răsponse Thord așezându se pe un scaun. Șeșu și preotul, coprins de curiositate. Multă vreme a domnit o tăcere. A 'nceput în sfîrșit Thord: «Am ceva la mine, ce aș da bucuros șăracilor; am de gând să înființez un institut de bine-facere, care să poarte numele fiului meu».

— El se ridică în picioare, puse pe masă niște bani, și se așeză earăș.

Preotul numără banii. «Astea sunt bune parole», ăise el.

— E jumătate din prețul averii mele, pe care am vîndut-o astă-ăi. Mult a stat preotul în tăcere; de la o vreme l'a întrebat însă cu blîndeță pe Thord: „Ce ai de gând să începi acuma?”

— Ceva mai bun! Iarăș au șeșut o bună vreme tăcuți; Thord cu ochii 'n pământ, pe când preotul îl fixa cu o privire întrebătoare. La urmă îi ăise preotul încet: «În sfîrșit cred, acum că fiul tău a ajuns să ăi-fie spre noroc!»

— Da, acum sunt și eu convins de aceasta, răsponse Thord, ridicând ochii în sus, și două lacrimi îi alunecară pe față la vale.

Sr.

Răspunsul Regelui

Iată răspunsul, pe care M. S. Regele l'a dat ierī comisiunii și biuroului Camerei, care i-au dus adresa de răspuns la mesagiul deschiderii Corpurilor Legiuitoare:

«Cu viuă mulțumire am ascultat Adresa Camerei deputaților și priimesc cu deosebită recunoștință asigurările sale de dragoste și de credință, care Mi sunt foarte prețioase.

«Sentimentele de bucurie ce Corpurile legiuitoare Ne au arētat cu atâta căldură, cu privilegiul nașterei principelui Carol, Ne sunt o nouă și scumpă mărturie despre bucuria țării întregi. Această manifestație unanimă Mē va îndemna și mai mult de a împlini datoriile Inaltei Mele chemări; ea este tot-d'o-dată și o frumoasă răsplătire a muncii nepregetate ce am închinat fericiirii și măririi scumpei noastre Patrii.

«Dorința, de care sunteți însuflețiți, de a îndrepta toată activitatea domniilor voastre spre conștiincioasa îndeplinire a insemnatei sarcini ce vă este încredințată, nu poate da de cât roade folositoare pentru propășirea Țării și întărirea buneii sale stări economice, căci numai acele state pășesc înainte pe calea dezvoltării care sunt cărmuite cu prevedere și hotărîre. Nu Mē îndoesc dar, că și sesiunea aceasta va asigura un adevărat progres și va răspunde ast-fel așteptărilor națiunii.

«Urarea domnilor-voastre, de a Mă vedea încă mulți ani conducând destinele României încongiurat de încrederea națiunii întregi, M'a mișcat adânc și mă mulțumesc din suflet pentru toate dovezile de dragoste ce arătați Reginei, principelui Moștenitor și principesei Maria, care de a pururea sunt pătrunși de simțimintele cele mai calde pentru țara noastră.

DIVERSE

Tinerimea clujană în Blaj.

Citim în *Pester Lloyd*:

«Am anunțat nu demult, că studenții români din Blaj au făcut o excursiune la Cluj, sub conducerea unuia din profesori, unde au fost primiți cu adevărată ospitalitate maghiară. În cercurile tinerimii din Cluj se propagă ideea, de a întoarce blăjenilor visita»

E cam curios lucru această dragoste de băețai și a tinerimii maghiare! Se vede treaba, că n'au fost destulă vreme în societatea călugărului d-r Hosszu flăcăii unguri, ca să li se explice cap. 1, vers 27. din Epistola apostolului Pavel către Romani.

DIN CORPURILE LEGIUITOARE

CAMERA

Sedința de la 16 Decembrie 1893

Se ia în considerație proiectul de budget al căilor ferate, ceea-ce nu s'a putut face în ședința precedentă, deputații ne mai fiind în număr la finele ședinței, și apoi se trece la discuția budgetului în amănunt.

D. Fleva ridică, cu acest prilej, o chestiune foarte importantă. D. Duca, directorul C. F. este de curând membru în consiliul de administrație al unei societăți private pentru construire de railwayuri și de tranwayuri. Cu modul acesta d. Duca va face concurență Statului, ceea ce-i va fi cu atât mai lesne cu cât d-sa însuși este directorul căilor ferate ale Statului. Va fi deci o exploatare a Statului.

Apărat de d. Olănescu, ministrul lucrărilor publice, d. Duca scapă fără alte observațiuni din partea Camerei.

Altă discuțiune importantă nu se mai face asupra acestui budget, care se admite de Cameră în total cu 69 voturi contra 36.

Apoi, după cererea d-lui Ghermani, combătută de d. Fleva și susținută de d. Lahovari, se decide ca modificarea tarifului autonom să se aducă în debateri chiar în ședința următoare, pentru ca până la 19 cor. să fie deja și promulgată.

Pe urmă se discută asupra unei interpelări a d-lui Micescu relativă la calea ferată Pitești-Curtea de Argeș. D. Micescu vrea să știe, dacă linia aceasta se face și când se face? D. Olănescu îi răspunde, că nu s'au terminat încă studiile preparatoare.

După aceea se votează 42 de articole din legea reorganizării corpului tehnic, care a fost întreruptă de debaterile asupra adresei.

La orele 5, după ce au expediat pe fugă atâtea lucrări însemnate, deputații ridică ședința.

SENATUL

Sedința de la 16 Decembrie 1893.

Se termină definitiv votarea modificării regulamentului Senatului, în care s'au introdus o

multime le măsuri, grație cărora majoritatea va putea înăbuși glasul opozițiunii.

Apoi se votează indigenatul d-rului Jurim din Botoșani.

La orele 4, ședința se ridică.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Indată după vacanție, camera se va ocupa de proiectul de modificare a mai multor articole din codul penal, deja votat de senat.

Comisiunile pentru dările comunale vor începe să funcționeze la 1 Ianuarie. Câte-un consilier comunal va fi însărcinat să președze comisiunea din fie-care coloare.

AA. LL. RR. Principele Ferdinand și Princesa Maria se vor întoarce în capitală în ziua de 25 Decembrie.

D-l Boidur Epureanu a fost numit prefect la Botoșani, iar d-l colonel Sturdza, antecesorul său a fost trecut în aceeași calitate la Tulcea.

Instrucția în afacerea omoririi caporalului Eftimiu fiind terminată, actele se vor înainta așii d-lui maior Paleologu, comisar regal, care va procedea la înaintarea acestor acte consiliului de război, în fața căruia se va prezenta procesul căpitanului Căliman, inculpat în această afacere.

Procesul omorului de la Tăutești ce s'a judecat în zilele acestea la Curtea cu jurați din Iași, a fost de un deosebit interes. Pertractarea a durat două zile și o noapte.

Uciagașul Andronachi Popescu, a fost condamnat la 8 ani reclusiune și 6000 lei despăgubire a părții civile, iar pe preotul Grig. Constantinescu, acusat că ar fi fost autorul moral, jurații l'au achitat.

Eri s'a distribuit în cameră raportul relativ la tariful vamal, iar astăzi se va distribui deputaților raportul relativ la convenția comercială cu Germania.

Monitorul oficial de astăzi publică următoarele numiri de prefecti: d-nul P. T. Sfetcu la Tribunalul Teleorman, numit prefect al județului Romanați, d-l D. Catargi, transferat din Ialomița, prefect de Muscel; d-l lt-colonel St. Stoica numit prefect la Ialomița; d-l A. Dristorian, la Vlașca.

D-l Iordache Dumitrescu, actual controlor pe lângă sucursala creditului agricol din județul R.-Sărat s'a numit controlor fiscal.

Asupra crimei din strada Senatului spune ziarul *Adevărul*, că D-l Judecător de instrucție Fratoșiteanu, care a instruit în doita crimă din strada Senatului, a început a-și forma ideea că Păduraru nu e vinovat.

În adevăr, antecedentele lui Păduraru nu sntt cătuși de puțin ale unui omoritor. Magistrații sunt foarte intrigați mai ales că acum în urmă mersul instrucțiunii a luat o direcție nouă. Se știe că zaraful Mateescu a fost, acum cât-va timp despuiat de-o sumă de vre-o 2000 — 3000 lei, autorul furtului a jurat că imediat ce va ieși din închisoare va omori pe Mateescu. Hoțul a eșit din pușcărie cu puțin timp înaintea crimei și nu se știe nimic despre existența sa până acum.

Raportor al convențiunii comerciale cu Germania a fost ales d-l M. Balș.

Astăzi la orele 1 p. m. s'a deschis testamentul d-nei Elena R. Văcărescu, de către știa I a Tribunalului de Ilfov.

Au sosit în țară reprezentanții mai multor case engleze, pentru a vedea calitatea fânului din România, de care se simte trebuință în Anglia pentru nutrețul vitelor.

Corpul generalului Cernat va sosi în București luni.

BIBLIOGRAFIE

Acte și documente din Corespondența diplomatică a lui Mih. Cogălniceanu,—publicate de Vasile M. Cogălniceanu. — A ieșit de u. tipar și fascicula IV-a volumului I.

Memorialul delegațiunii consiliului general Județului Constanța asupra situațiunii acelu județ, prezentat M. Sale Regelui. O broșură de 16 pag. tipărită la București, tipografia »G tenberg«.

Introducere la Economia politică. Lectiune de deschidere a cursului ținut facultatea de drept din Iași,—de N. Basilescu

Memoriile D-șoarei Felicia Rațiu.—*Vandalismul din Turda.*—Tipografia «*Voința Națională*» Edițiunea Lligei culturale, secțiunea Olt. Prețul lei 50 b.

A eșit de sub tipar romanul „Dan” de d-n *Vlahuță*, un frumos volum, asupra căruia ve reveni.

Răspundător pentru redacție **Ion Slavici.**

ACTE ȘI DOCUMENTE

din

CORESPONDENȚA DIPLOMATICĂ

a lui

Mihail Kogălniceanu

relativă la

RESBOIU INDEPENDENȚEI ROMÂNIEI 1877-

publicate de

Vasile M. Kogălniceanu

apărute până acum primele 4 fascicule din vol.

LIBRARIA-SCOALELOR

C. SFETEA

București. — În fața grădinei St. Gheorghe. — București.

CĂRȚI de școală și literatură

Obiecte de biuro și Registre comerciale

Culori de pictură și aquarele

Toate necesarele desenului și picturii

MARE COLECȚIE DE MODELE

și un bogat asortiment de

FOTOGRAFII ORIGINALE

represintând diferite grupe, scene și peisaje române

Catalogul librăriei și cel de culori ustensile se trim la cerere gratis și franco.

Doctorul DRUGESGU

de la spitalul Filantropia

Tratează maladiile chirurgicale și genito-urina

Consultațiunii de la 4—6 p. m.

CALEA PLEVNEI 12 bis.

În dosul Băilor Eforiei.

CEL MAI SUPERB CADOU DE CRĂCIUN ȘI ANUL NOU

COLECȚIUNEA REVISTEI

A MICUL COPILOR

PE ANII 1991-92-93

DOUĂ VOLUME ÎN CUARTO, PESTE 1.500 PAGINI TEXT

Având peste 400 de tablouri!! — Cu preț de 10 lei

Aceste volume conțin: Un roman pentru copii, scris de D-ra Julia B. Hasdeu; Un cântec de leagăn (cuvinte de D-ra Julia B. Hasdeu, muzica de G. Ștefănescu, profesor de conservator); o mulțime de nuvele, istorioare, povești, basme, anecdote, descrieri de voiagiuri, din viața animalelor, păsărilor și insectelor, poezii, șarade, enigme, etc.

Depus spre vânzare numai la librăria I. V. SOCEC.

FONDERIA DE LITERE

MAȘINI NOUI
DIN FABRICA
FOUCHER FRÈRES
DIN
PARIS

THOMA BASILESCU

MATRIȚE ORIGINALE
DIN
AMERICA
FRANȚA
GERMANIA
ȘI
ITALIA

BUCUREȘTI

PESTE 30.000 MATRIȚE ORIGINALE
DE DIFERITE CARACTERE
LATINE, GERMANE, RUSE, BULGARE, GRECE, EBRAICE

FURNITURI COMPLETE PENTRU INSTALAȚIUNI NOI DE STABILIMENTE TIPOGRAFICE

NOTE MUZICALE ȘI LITERE CYRILIC PENTRU CĂRȚI BISERICESCII

COLECȚIUNI NOUI DE ORNAMENTE

Prețurile Stabilimentului sunt cu 25% mai mici de cât ale tuturor fabricilor din străinătate, osebni de specele de vamă și transport.

Se primește în schimb material vechiu cu prețuri avantajoase

BOGAT ASORTIMENT ÎN LITERE
DE
FANTEZIE, TITLURI, CALIGRAFICE, GOTICE, FLORATE, ETC. ETC.

CLISERIE
ULTIMUL SISTEM ÎN METAL ȘI GALVANOPLASTIE

LINII DE METAL, TĂIATE SISTEMATIC

REGLEȚI, QUADRAȚI ȘI TOT FELUL DE ALBITURI

Condiții favorabile în plăți

Compoziția și cliseul din fonderia Thoma Basilescu

B. D. ZISMAN

DEPOSITARUL GENERAL DE LA

COMPANIA AMERICANA

BUCUREȘCI. — Calea Victoriei, No. 44. — BUCUREȘCI
(lângă farmacia Brus, vis-à-vis de Luvru)

MAȘINE DE CUSUT neîntrecute în SOLIDITATE, LUCRARE ȘI ELEGANȚA

Premiate la toate expozițiile cu primele Medalii și Diplome de onoare
Peste 5 milioane sunt în întrebuințare. — Garanție pe 5 ani.

Biciclete de siguranță „SPORT” din cari am vândut peste 400 bucăți în România fiind cele mai apreciate în străinătate! Mers ușor! Eleganță completă! Cea mai mare soliditate!

VÂNZARE ÎN RATE

Cataloage și informații GRATIS și FRANCO, rugând a comunica ce anume voți să cumpărați.

LIBRARIA IG. HAIMANN, BUCURESCI

Cu începere de la 19 Noembrie 1893 punem în vânzare regulat în fie-care Sămbătă câte o fasciculă din

Fie-care fasciculă coprinde 4 coli din scrierile autorilor Români și traduceri din scriitori străini însemnați, și se vinde cu 50 de bani în totă țara. Abonamentele se plătesc înainte și se fac numai direct la noi.

Primele fascicule vor coprinde, între altele: **Trubadurul** de Delavrancea, **Năpasta** de Caragiale, **Influența împrejurărilor** de Lamarck, **Basmele** lui Stăncescu, **Poesiile** lui Neculai Iorga, Carol Scrob și a altor poeți români vestiți, **Literatura populară română** de Dr. Gaster, **Conferințele Atheneului Român**, etc. etc. etc.

Fie-care fasciculă e broșată ast-fel ca să permită desfăcerea colilor și strângerea lor în volume separate, formând ast-fel opere întregi de o valoare împătrită de cât cea plătită pentru fasciculele.

Prețul unei fascicule de 4 coli, 50 bani

Biblioteca Română Contemporană

APARE ÎN FIE-CARE SÂMBĂȚĂ

Biblioteca Română Contemporană are de scop a mijloci răspândirea cărților românesce, oferindu-le cu un preț foarte scăzut.

Biblioteca Română Contemporană înlesnește tuturor formarea de bibliotecă românesce, cu o cheltuială de 40—50 bani pe săptămână numai.

ABONAMENT pentru 50 fascicule, 20 lei
" " " 25 " 11 "
trimise franco în totă țara.

IG. HAIMANN, LIBRAR-EDITOR
BUCURESCI